Tűzre, vízre vigyázzatok!

HAJDANÁN minden éjfélkor belekiáltotta a lámpást lóbáló bakter az alvó falvak csendes nyugalmába: *„Tűzre, vízre vigyázzatok* — hogy ne legyen nagy károtok!" Ma, a modern időkben nincs már bakter, mégis *sokszor elhangzik ez a figyelmeztetés.* Kiáltja a hangos híradó, hirdetik körlevelek és plakátok,figyelmeztetnek a kirakatokban elhelyezett fényképes tablók, valamint az újsághírek.

Ami most mégis újra elmondandóvá teszi és az elvi cikk fontosságára emeli ezt a hétköznapi figyelmeztetést, az a borzalmas esetek összesűrűsödött sorozata. *Harminc nap leforgása alatt három ember halálát okozta Veszprém megyében a gátjait szakított tűz, az emberi gondatlanság.* Két picinyke gyermeket és egy felnőtt férfit találtak meg úgy, hogy halott tekintetük még mindig a borzalom kifejezésével meredt a tűz felé.

Igazán nem akarjuk újra bántani a marcangoló önvádtól örjöngő édesanyákat, munkatársakat, de ennek a három esetnek a tanulságát mégis le kell vonnunk. Mert mi történt: Egy munkásszálláson *rosszak voltak a kályha csövei.* Túlságosan megrakták a tüzet, egy munkást megölt a füst. Egy lakásban *húsz centiméterre volt a kályhától az ágy,* s egy parányi kis élet utolsót lobbant. *Bezártak három gyermeket, azok elkezdtek a parázzsal játszani* és halálsikoly kiáltott az emberi gondatlanság miatt a legkisebbik ajkáról. És van példa még több is. Egy ember egy villa szalmát vitt a hátán, miközben *kezében égő karbidlámpát lóbált.* Eredmény dögre égett 17 gyönyörű tenyészüsző.

A TÜZEK ÁLTAL okozott károkat hivatalosan ki szokták számítani minden esztendőben. Veszprém megyében ez az összeg tavaly *másfél millió forintra rúgott.* Ilyenkor persze számításokat szoktunk végezni, leginkább úgy, hogy ebből a pénzből hány lakást lehetett volna építeni, hány üzemet lehetett volna berendezni stb. Ez a szokásos számolás. De próbáljunk most másképp összehasonlítani. Másfél millió forintból mennyi *kályhacsövet, villanykapcsolót, vagy éppen gyermekjátékot* lehetett volna vásárolni! Olyasmit, *aminek hiánya,* amire szükséges fillérek megtakarítása *a tüzet okozta!*

A baj ugyanis *apróságokból adódik.* Rossz a kályhacső, kiszivárog a füst. *Rossz a villanykapcsoló,* kipattan egy szikra. *Bekapcsolva feledik a vasalót,* meggyullad az asztal, a szőnyeg, a ház. Játszani akarnak a gyerekek, de éppen *a gyufa kerül a kezükbe.* Apróságok, filléres dolgok, percnyi figyelmetlenségek. Tízezer esetben nem történik semmi baj. De a tízezeregyedik esetben... Felcsap a láng, apró emberke élő húsába mar a tűz és kicsinyke ravatal, ömlő könnyzápor a vége. *Könnyekkel nem lehet tüzet oltani,* nem lehet semmit jóvátenni. De ha az a kevéske szükséges figyelem *mind a tízezer esetben megvan,* akkor csengve száll a kacaj, nem fenyegeti a „vörös kakas" a legkedvesebb életeket.

MÁS TERMÉSZETŰ dolgok okozzák a gazdasági tüzeket. Itt már nem fillérekről van szó. Szükség van ugyanis arra, hogy a termelőszövetkezetekben egyszerű, olcsó *szerfás* épületek készüljenek, *nádtetővel.* Jók ezek, de *rendkívül tűzveszélyesek.* Ha egy tűzoltó mindig a *lehetőségeken* töprengene, talán soha nem tudni aludni azon aggodalomtól. Ismételjük azonban, ezekre az épületekre szükség van, de még nagyobb szükség lenne a megfelelő elővigyázatosságra, amely innen is elzavarhatná a „vörös kakast". De nem vigyáznak. *Szanaszét hagyják a tűzrevaló szalmát* a katlan körül, egyszerű csövet dugnak *át a nádtetőn,* azon vezetik ki a füstöt, sőt, még az sem ritka, hogy *szabadlángú mécsessel világítanak* a minden porcikájában *gyúlékony* istállóban.

És ha figyelmeztetik őket, megsértődnek, piszkálódásnak veszik. Tisztelet a kivételnek, de előfordul, hogy egymás hegyére, hátára építik ezeket a szerfás épületeket — ezekhez ugyanis nem kell építési engedély, tehát a hatóságok nem tudnak beleszólni — azután annyit sem tesznek meg, hogy egy tűzrendészeti házirendet kiakasszanak valahová. Ha a tűzoltóság elkészítteti és kiküldi, *letépik, eldobják.* Mindehhez járul, hogy a községi tanácsok, ezernyi tennivalójuk közül, talán az önkéntes tűzoltó testületek támogatásával, a tűzrendészeti megelőző tennivalókkal törődnek a legkevesebbet.

Igaz, *manapság már ritkán van tűz.* Ritkán konganak a félrevert harangok, talán egy évtizede nem került sor ilyen halál-sorozatra, mint most. De az emberek szeretnek kényelmesen élni. *Még akkor is, ha ezt a kényelmet már hanyagságnak nevezik.* A mécsest *könnyebb* tisztán tartani, mint a viharlámpát. A hamut *kényelmesebb* csak úgy kidobni, mint gondosan leönteni vízzel, nehogy életre kapjon belőle egy szikra. *Kézreesőbb dolog* az alomszalma mellett dohányozni, mint odább lépni öt lépést, esetleg a hidegre. *Gyorsabban* megy a begyújtás, ha előzőleg a sütőben megszárítottuk a fát, vagy leöntjük benzinnel.

APRÓSÁGOK. Mind csupa apróság. Mégis újra, meg újra *el kell mondani a példát a tizezerről, meg az egyről.* Nem elsősorban a másfél millió forintnyi kár miatt. A forint pótolható, ha nincs is nekünk annyi belőle, hogy dobálózunk vele. Az emberek miatt kell ezt elmondani. *A három kialudt emberélet miatt.* Mert azok nem pótolhatók. *Ennél érzékenyebb veszteség a mi társadalmunkat nem érheti.* Nálunk legfőbb érték az ember, nem frázisból, hanem igazán. Senkinek nincs joga nálunk, hogy embertársai vagy éppen gyermekei életével könnyelműsködjék, azt tegye kockára.

Riasztva száll most a kiáltás: *Tűzre, vízre vigyázzatok!* Nem kell hozzá külön program, külön munkaterv, vagy „beütemezés". Csak egy kis *rendszeresség,* mindennapos *fegyelem,* embertársainkat óvó *figyelem.* Pusztító vész lehet a vörös kakas, de szelíd szolgánk, ha kordában tartjuk.

Hát tegyük meg! **F. B.**

Összehangoltan és célszerűen

Tanácsaink munkája megyénkben állandóan fejlődik. Lendületesebbé vált a végrehajtó bizottságok tevékenysége és nagyon sokat javult a vezetés kollektivitása. Községi tanácsaink ma már behatóbban foglalkoznak területük gazdasági, kulturális és egyéb problémáival. Mindez természetesen nagymértékben hozzájárul tömegkapcsolatuk erősödéséhez.

A tanácsok, mint választott testületek szerepének növekedése, tömegkapcsolatuk fokozottabb kiterjesztése, a községfejlesztési tevékenység fellendülésében is észlelhető.

Községeinkben évről évre nagyon sok mindent valósítottak, illetve valósítanak meg községfejlesztési hozzájárulásból és a helyi lakosság lelkes társadalmi munkájával.

A zirci járásbeli Veszprémvarsányban például az elmúlt évben a tervezett társadalmi munkát 192,7 százalékra teljesítették a falubeliek. És ez nem egyedülálló megyénkben.

Tanácsaink eredményeit nagymértékben elősegíti az egyre javuló pártirányítás. A tanácsok kommunista tagjainak, az MSZMP csoportoknak a működése az előmozdítója, hogy a tanácsok igazán testületként, államhatalmi és tömegszervezeti módszerekkel dolgoznak.

Örvendetes, hogy

a pártszervezetek, valamint a tanácsok vezetői között általában jó, elvtársi és baráti a kapcsolat.

Összehangoltan és célszerűen dolgoznak a köz érdekében. A pártszervezeteink többsége időközönként rendszeresen napirendre tűzi a tanács végrehajtó bizottságának a munkáját. A tanácsok vezetői beszámolnak a kommunista kollektívának a községben előttük álló feladatokról, a pártszervezet viszont javaslataival, aktív részvételével és az emberek mozgósításával járul hozzá a teendők megoldásához.

A kis községek kivételével

az MSZMP csoportok a tanácsülések előtt rendszerint összeülnek és kialakítják a közös álláspontjukat.

Tavaly igen sok faluban éppen a kommunisták egyöntetű kezdeményezése, meggyőző munkája révén szavazott meg a tanácsülés magasabb községfejlesztési alapot, fogadott el nagyobb erőfeszítést követelő terveket. Mindez nagyon jó és dicséretes. A pártszervezetek és a tanácsok vezetői közötti jó kapcsolat, az üléseken való egységes állásfoglalás azonban nem elég csupán az MSZMP csoportok szerepének jó érvényre juttatásához.

Ahol a tanácsi munkát a pártszervezet csak a kommunista tisztségviselők — elnök, elnökhelyettes és titkár — útján próbálná irányítani, a kommunista tanácstagok bevonását hanyagolnák el. A kommunista tanácstagok jelentős részére nem támaszkodnának. Ez olyan hiba lenne, amely

a falu életében feltétlenül éreztetné hatását.

Az egyes párttag tanácstagok a tanácsülésen hadd szóljanak csak hozzá a napirenden levő kérdésekhez. Ez növelni fogja felelősségérzetüket.

Az MSZMP csoportok tevékenységét helyesen kell felfogni, értelmezni. Az MSZMP csoportok gyakrabban üljenek le megbeszélésre. A pártszervezet találjon mindig módot arra, hogy a végrehajtó bizottságban dolgozó kommunisták által

előkészített napirendi kérdéseket a tanácsülések előtt a csoport tagjai megbeszéljék és megszavazzák.

A tanácsüléseken hozott határozatokat így még jobban magukénak érzik, és végrehajtásukba aktívabban kapcsolódnak be.

Az MSZMP csoportok feladata a tanácsokban nem kevés. Mindenütt a pártszervezetek és tanácsok segítőinek kell lenniök. Tevékenységük az üléseken való egységes állásfoglalás mellett, ki kell terjedjen a tanácsi munka fő kérdéseinek állandó tanulmányozására, a tanácsi munkát érintő vélemények, igények és javaslatok megismerésére. Kezdeményezzenek az MSZMP csoportok, és ha a pártszervezet ezt jóváhagyta, szervezzék meg, ellenőrizzék a végrehajtást.

A kezdeményezés persze ugyanakkor szükségessé teszi azt is, hogy

a kommunista tanácstagok jól ismerjék a törvényeket, a fontosabb rendeleteket, a párt határozatait

és a pártonkívüli tanácstagok egy-egy kérdéssel kapcsolatban kialakított véleményét, javaslatait. Jó módszer, amikor az MSZMP csoport tagjai közösen jelölik ki az egyes napirendi pontokhoz a hozzászólókat, és baráti kapcsolatban vannak a pártonkívüliekkel.

Az MSZMP csoportok munkájának, a pártirányításnak a további javulása megyénkben még szebb sikerek elérésére buzdít ja és segíti tanácsainkat. Az államigazgatási munka színvonala ezzel tovább emelkedik.

(Kanizsa)

KISZ tanfolyam Balatonalmádiban

A Balatont jégpáncél takarja és a nyáron oly forgalmas Almádi most szinte téli álmát alussza. A Tulipán-szálló nagytermében azonban 68 ifjúsági vezető komoly feladatok megoldására gyűlt össze.

Egyhetes tanfolyamon ismerkednek meg a Moszkvai Nyilatkozat anyagával, pártunk október 29-i határozatával és a KISZ I. kongresszusának határozataival. Az előadások után szemináriumokon vitatják meg és alkalmazzák az alapszervezetek munkájára a hallottakból következő feladatokat.

A hallgatók fegyelmezettsége és odaadó munkája biztosíték arra, hogy hazatérésük után megint egy lépéssel előbbre jut majd a veszprémi járásban az ifjúsági mozgalom.

Nem tudta elhinni. — Nem és nem, az nem lehet igaz, hogy kivágják. Azt a gyönyörű, fiatal szőlőt kivágni?... Lehetetlenség!...

Nem akarta elhinni. — Biztosan csak szóbeszéd lesz. Az, az, csak buta pletyka az egész, — vélekedett, amikor először meghallotta a hírt. Azért nem hagyta nyugodni, csak motoszkált benne, mint az ablakok közé szorult bogár. — Hátha mégis? Nem zörög a haraszt...

Fogta színevesztett kalapját, elment az irodába. Elment, pedig nem szeretett odajárni, amikor megbetegedett, s orvoshoz készült, akkor is a feleségét küldte el SZTK-lapért. De most maga ment. Saját fülével akarta hallani az igazságot. Egyedül azt! Mert, ha mégis igaz, akkor... Nem tudta, mi lesz akkor, szíve szakad meg, vagy a világ dűl össze, de érezte, valami lesz az életével, mert azt nem lehetne csak úgy kibírni! Nem, azt nem!

Az irodában csak a fiatalon kopasz könyvelőt találta. — Az elnök? Értekezletre ment Tapolcára. Hogy mikor jön haza? Talán délután.

Jó, akkor majd délután. Nem mondta meg, miért kereste, hazaballagott. Otthon nekiült a tegnap megkezdett kosárnak, de nem haladt a kötéssel. Keze meg-megállt a munkán. Elnézte rajt a vastag, keményedésekkel, bütykökkel gyűtört, száztörésű bőrt, mintha azt akarná kideríteni azon nyomban: mikor, melyik munka bélyegezte oda?... De nem ezen töprengett, a szőlő sorsán gondolkozott.

Délután is hiába kereste az elnököt. — Avval nehezen beszél máma, Ferenc bátyám — mondta a könyvelő. — Kitelefonált, hogy csak késő este jöhet haza, valami dolga akadt. De talán én is tudnék valamit mondani, miről van szó?

— Ej, dehogy is tudsz! — förmedt rá az öregember. Nekem vele köll beszélnem, a fejjel, nem érted?!

Ki is fordult köszönés nélkül az irodából. A könyvelő fejcsóválva nézett utána. — De begerjedt az öreg!... szaladt át az agyán, aztán papirjai fölé hajolt, s immár tizedszer nekifogott, hogy megszelidítsen két kimutatást, amik semmiképpen nem akartak egyezni.

IRGALOM

Az öreg paraszt este azt sem tudta, mit eszik, úgy vacsorázott. Nehezen aludt el, csak forgolódott a régi, állottszagú dunyha alatt. Nyomott, nyugtalan volt az álma is később, s nem tartott tovább, mint ameddig megkapál az ember egy szőlőrendet. Verejtékben ébredt. Gondja ott várta az ágya szélén, virradatig csak vele küszködött.

Hajnalban kiment az istállóba. Adott az egy szem tehénnek, kialmozott, de a vakarásra már nem futotta a türelméből. — Megyek a nagyistállóba. A fejésnél biztos ottkapom az elnököt, — morfondírozott, s pargettel foltozott köznapló bekecsében nekivágott a homályos utcának. Ment a decemberi ködben, míg megállította a dobszó. — Ilyenkor dobolás? — csodálkozott el. — Megbolondultak ezek? Hajnalban doboltatnak? Mi lehet az?...

Aztán megütötte a szívét valami. — Csak... nem?

A dobszó közeledett a ködben. Tompán, de mégis mintha minden ütésnél az agyát érné a dobverő. Odaért a kisbíró, megismerte. — Jó reggelt Ferenc bácsi. Hát maga?

Alig szorult ki torkán a szó. — Mit... mit dobolsz... ilyenkor?...

A kisbíróban bent volt már a maga egykét féldecije, jókedvűen rikkantott. — Mit dobolok? Ennyire kiváncsi rá Ferenc bátyám?... Tudja mit? A sarok ugyan még odébb van, de, hogy lássa, kivel van dolga, most műsoron kívül magának, egyesegyedül csak magának elmondom a hirdetést!

Még egyszer belevert a dobba, aztán telitorokkal rákezdte. — „Közhírré tétetik! A községi tanács végrehajtó bizottsága és a tsz vezetősége értesíti a lakosságot, hogy mindazok, akiknek a Szeles-dombon háztáji szőlőterületük van, még a mai napon vágják ki a tőkéket és a gyümölcsfákat, szedjék ki a karót, mert az éjjel megkezdi a forgatást a gépállomás lánctalpas traktorja az új telepítés alá. A vezetőség felhív minden érdekeltet, hogy teljes erővel lásson a munkához, mert a forgatás megkezdésével várni, késlekedni nem lehet!..."

— Hát itt van!... vágo't a fájdalom az öregemberbe, mint a kés. Az szegény megroggyant, a kerítésbe fogózott.

— Na, mit szól, milyen gyerek vagyok? Remélem, meg van elégedve? — kérdezte mokányul a kisbíró, aztán pörgetett egyet a dobon, s már ment is tovább.

— Meg... Most meg... rebegte Ferenc bácsi. Remegni kezdett, aztán szép csöndesen lecsúszott a kerítés mellett a földre.

A tejgyűjtőbe igyekvő asszonyok találták rá. Magához térítették és hazavezették. Öreg kövér kis felesége lefektette, de hiába faggatta sírva, hogy mi történt vele, nem tudott egy szót sem kihúzni belőle.

Csak feküdt fehér arccal hallgatagon, nézte meredt szemekkel a vén gerendákat, mintha meg kéne számlálnia, hány görcs is van azokban. Eltelt egy óra így, kettő. Akkor az öreg felordított. — Nem engedem!... kiáltott olyan hangon, hogy a felesége halálra rémült. — Nem hagyom, az anyjuknak azt keserves!... És elkeríteme vastagon, mocskosan.

(Folytatása következik)

Vasvári László